

DOZVÍTE SE

NOVINKY Z EVVO

Mezinárodní den ptačího zpěvu

ENVI ZAJÍMAVOSTI

Kopřiva je sice plevel, podle odborníků však má široké možnosti využití
Olomoučtí vědci vyvinuli nanomateriál, pomůže snížit energetické náklady a další

NENECHTE SI UJÍT

NATURA VIVA

Prostory Vlastivědného muzea v Olomouci se promění v estonský prales
A další skvělé EVVO akce

Mezinárodní den ptačího zpěvu

1. neděle v květnu - Mezinárodní den ptačího zpěvu - Slaví se u příležitosti příchodu jara, kdy jsou již všichni stěhovaví ptáci zpět ve svých letních domovech a můžeme tak znovu slyšet jejich krásný zpěv. Vítání ptačího zpěvu navazuje na tradici, založenou v roce 1983 v anglickém Birminghamu pod názvem Dawn Chorus Day. Akci později převzali partneři BirdLife International v celé Evropě a stala se vůbec nejmasovější ornitologickou akcí vůbec. Na stovce míst v celé republice jsou vždy připraveny vycházky do probouzející se jarní přírody, leckde doplněné o ukázky kroužkování, výstavky ptačích budek a jinou propagací ochrany ptáků.

Vycházky v Pardubicích:

Sraz v sobotu 7. 5. v 7:00 na nádvoří pardubického zámku. Vycházka starými Pardubicemi a parky v okolí Chrudimky, pozorování a určování ptáků podle zpěvu.

Pardubice, Nemošická stráž

Sraz v sobotu 30. 4. v 8:00 u Fakulty zdravotnických studií. Vycházka nejen za ptáky do přírodní památky Nemošická stráž. S sebou v případě možnosti - dalekohled, určovací klíče a dobrou náladu.

Kopřiva je sice plevel, podle odborníků však má široké možnosti využití

Kopřiva je pro mnoho lidí v podstatě synonymem pro plevel. Podle odborníků se ale možná brzy stane běžnou součástí jídelníčku. Díky termoizolačním vlastnostem připadá v úvahu i její využití v textilním průmyslu. Zpracovat se zřejmě dá na mnoho způsobů. Vědci z Agronomické fakulty Mendelovy univerzity zatím kopřivy pěstují tak, aby byly využitelné nejen jako krmivo pro zvířata, ale i v potravinářství, oznámila škola.

U kopřiv vědci postupně posilovali žádoucí vlastnosti – velké šťavnaté listy vhodné pro konzumaci, případně dlouhý stonek využitelný na vlákno. Nyní zkouší takzvanou biofortifikaci, tedy obohacení kopřivy o mikroprvky, například selen nebo zinek. Obohacená rostlina by se uplatnila jak ve výživě lidí, tak i zvířat.

„Chceme donutit kopřivu, aby tyto prvky ve vyšším množství přijala. Byly by tak přijímány v přirozené a pro tělo lépe vstřebatelné formě. Z literatury víme, že podobné snahy už byly popsány například u řepky, salátu, rajčat a dalších,“ uvedla Kamila Širůčková Lónová z ústavu biologie rostlin. *„Kopřivu lze pro potravinářské využití zpracovat na tisíce způsobů, a tím, že ji obohatíme o tyto prvky, spojíme příjemné s užitečným. Kopřivy mají totiž samy o sobě řadu prospěšných látek,“* poukázala Širůčková Lónová. Množení rostlin se odehrává v laboratorních podmínkách sterilní kultivace na živném médiu. Z pěti mateřských rostlin vzešlo během pár měsíců asi 1600 jedinců. V dalších krocích chtějí vědci spolupracovat na rozšíření "kopřivového portfolia" o další genotypy.

„Pokud se nám nakonec podaří vypracovat postup fortifikace aplikovatelný i na polní podmínky pěstování, můžeme se velmi brzy potkat s výsledkem naší práce na talíři v restauraci či ve formě sirupu či smoothie,“ nastínila Širůčková Lónová.

Už nyní existuje třeba zelené pivo s výtažky z kopřivy nebo sýr zrající na kopřivovém listí. K dostání jsou také doplňky stravy s kopřivovým extraktem v podobě kapek, bonbónů či limonád. Existují také kopřivové šampony a přípravky na podporu růstu vlasů.

Textil z kopřivového vlákna by asi nyní nikdo moc rád nenosil, protože "kouše". *„Ale technologie jdou dopředu a určitě není daleko doba, kdy bude kopřivové vlákno oblíbenou surovinou. Má totiž výborné termoizolační vlastnosti, a kopřiva jako plevel roste skoro všude,“* uvedla Širůčková Lónová.

Olomoučtí vědci vyvinuli nanomateriál, pomůže snížit energetické náklady

Vědci z olomouckého institutu Univerzity Palackého CATRIN ve spolupráci s dalšími odborníky vyvinuli nový nanomateriál, který by měl významně urychlit a zlevnit výrobu řady léčiv, chemikálií, plastů či barviv. Svým složením odpovídá běžným minerálům, které se vyskytují v přírodě, dokáže však nahradit dosud využívané drahé kovy. Jeho výhodou je tak i významné snížení energetických nákladů při technologických procesech. Zájem o něj už projeví zahraniční investoři, sdělili dnes zástupci univerzity.

Tým českých výzkumníků společně s kolegy z Řecka a Německa studoval procesy chemické výroby sloučenin anilinu, které se hojně využívají při výrobě celé řady léčiv, plastů, barviv či agrochemikálií. Jejich stávající průmyslová výroba je však energeticky a finančně velmi nákladná, neboť se tak děje za vysokých teplot a tlaků a urychlení chemické reakce vyžaduje použití drahých kovů, jako je zlato, paladium nebo platina.

Nanomateriál se chová jako tzv. plazmonický katalyzátor. To znamená, že ve vzájemném působení se slunečním zářením vykazuje řadu unikátních vlastností, které dokážou efektivně aktivovat chemikálie, které vstupují do průmyslové výroby.

Vysoké Mýto separuje odpad jako země západní Evropy

Vysoké Mýto se loni zřejmě vyhoupllo na pomyslné první místo v třídění odpadu v Pardubickém kraji. Separace Vysokomýtských lze srovnat s tím, jak třídí lidé v sousedním Rakousku nebo Německu. Zatímco ta nejúspěšnější města v přehledu MF DNES za rok 2020 Letohrad a Pardubice vykázala 151 kilogramů směšného odpadu na obyvatele, za loňský rok Vysoké Mýto zaznamenalo pouze 129 kilogramů na osobu. Po připočtení objemného odpadu tak na jednoho jeho obyvatele připadlo loni 163 kilogramů odpadu, který skončil na skládce. Limit, do něž se město musí vejít, je nyní 190 kilogramů. Pokud celkové množství směšného komunálního odpadu, který občané uložili do nádob, a objemného odpadu ze sběrných dvorů nepřekročí zákonem daný limit, dostává obec při skládkování slevu.

Zdroj: (idnes.cz)

Jak komunikovat o změně klimatu?

ANEK PSYCHOLOGICKÝ KLÍČ K POCHOPENÍ REAKCÍ NA ZMĚNU KLIMATU

Chcete získat psychologický klíč k pochopení reakcí na změnu klimatu? Jak se vyrovnat s těžkými pocity, které změna klimatu někdy vyvolává? Jednodenní seminář o tom, jak komunikovat o změně klimatu, povede lektor z nejpovolanějších – sociální psycholog a ekopsycholog Jan Krajhanzl. Kdy? 16. května 2022. Kde? Ve Vodním domě v Hulicích. Seminář je určen pro začínající i pokročilé lektory. Účastníci společně s lektorem proberou, proč je tak složité o změně klimatu s některými žáky a lidmi vůbec mluvit. Jak s tím můžeme pracovat? Jak může vypadat osnova naší výuky? Vše na základě dat z výzkumů z posledních let, ale též sdílení zkušeností. Účastníci si odnesou také praktické tipy pro výuku. Seminář pořádá Pavučina a ČSOP Vlašim. Více informací [zde](#).

NATURA VIVA

27. mezinárodní výstava myslivosti, rybářství, včelařství a pobytu v přírodě se koná 26.-29. 5. 2022. Natura Viva je jedinou každoroční odbornou výstavou tohoto typu v České republice, na níž se soustředí takřka všechny významné firmy podnikající v oborech myslivosti, rybářství, včelařství a potřeb pro pobyt v přírodě. V komerční části výstavy si budou moci návštěvníci koupit vše, co pro pobyt v přírodě a k vykonávání své záliby mohou potřebovat.

Prostory Vlastivědného muzea v Olomouci se promění v estonský prales

Prostory Vlastivědného muzea v Olomouci se promění v estonský prales z Järvselji. Do jedné z nejstarších evropských lesních rezervací zavede návštěvníky multimediální prostorová instalace, která zprostředkuje divákům autentické zvukové i zrakové vjemy. Akustická lesní observatoř umožní návštěvníkům vnímat složitý ekosystém lesa způsobem, který by v pléneru nebyl možný.

Outloni

Outloně určitě znáte, často jsou k vidění na sociálních sítích. Je to ale bohužel proto, že jsou obětí nelegálního obchodu. A proto vám o nich dnes povíme víc. Žijí v lesích JV Asie a jsou jediným jedovatým primátem. Jejich kousnutí může u lidí způsobit šokovou reakci a jsou známé i případy úmrtí. I přesto jsou však nelegálně odchyťováni za účelem prodeje chovatelům.

Den Země připadá tradičně na 22. dubna. Každoročně tento den upozorňuje na ekologické hrozby, učí recyklovat odpad a chovat se zodpovědně. V rámci Dne Země, který původně vznikl v Americe, se koná řada vzdělávacích akcí pro děti i dospělé.

Každý rok si pro vás školy a ekocentra (organizace EVVO) v Pardubickém kraji připravují na tento den zajímavý program, a my se oslavy tak významného dne pro naši matičku Zemi také nevzdáme a co nejvíce si ho užijeme, jak to virtuální svět dovolí.

**V RÁMCI OSLAV DNE ZEMĚ
SE S NÁMI MŮŽETE TĚŠIT**

- ... na soutěž v kreslení / fotografování
- ... na soutěž v podobě rozeznání zvuků v přírodě
- ... na úklid ve vaší oblasti
- ... a mnoho hezkých cen

**MEZINÁRODNÍ DEN
PTAČÍHO ZPĚVU**

**Pojďte si zasoutěžit,
vyhrát a napomoci naší přírodě!**

**Soutěže pro děti od MŠ až po SŠ,
speciální školy a dospělé.**

**Praktické informace, rady a tipy
hravou formou.**

Zdravé město
Chrudim

26. dubna 2022 • úterý
Klášterní zahrady
od 9.30–17.30 hodin

Den Země

„Klimatická s/změna,
vyměníme klima za pohodlí?“

- 9.30 Zahájení Dne Země
- 9.45 „Dračí pohádky“ v podání loutkového divadla AHOJ Libora Štumpfa
- 13.30 Jan Petráš (Popleta) „Kabaret s Mimoňem,“
- 15.00 Hudební vystoupení kapely Wječná žízeň
- 16.15 Bluesrockové kytarové duo Dancing Barefoot z Chrudimi

dílny tradičních lidových řemesel
stánky
výrobci místních a regionálních certifikovaných produktů
workshopy našich partnerských organizací

Pohádková zahrada

Azyl pro opuštěná a týraná hospodářská zvířátka
FB: Pohádková zahrada

Jarní akce v Pohádkové zahradě

Vítání jara oslavíme **26. 3**

 Přijďte s námi oslavit příchod jara, projít si jarní stezku s úkoly, vyrobit si něco v pohádkové dílničce, průvodem s řehtačkami odnést Morénu (bohyni zimy) a společně si zazpívat u prvního letošního táboráku.

Pohádkové čarodějnice **30. 4**

 Do Pohádkové zahrady přiletí čarodějnice, ale nebojte ty u nás jsou hodné pohádkové, těšit se můžete na zapálení čarodějného ohně, opékání buřtíků, stezku s úkoly a vyhlášení nejhezčího čaroděje a čarodějky.

Dětský den a den domácích mazlíčků **28. 5**

 Kde oslavit den dětí a domácích mazlíčků? Přeci u nás v Pohádkové zahradě. Pokud chcete představit ostatním svého zvířecího kamaráda, tak teď je skvělá šance. Společně se nám představíte a naše pohádková porota má připravené ceny. Čeká Vás také stezka s úkoly, povídání o domácích mazlíčcích a pohádková tombola, tak doražte!

tel. 777 286 909
K Židovskému hřbitovu, Pardubice